

**Sprawozdanie z realizacji zadania nieinwestycyjnego wraz z opisem
osiągniętego efektu rzeczowego i ekologicznego**

Tytuł zadania: „Ochrona przyrody w Gminie Pelplin w 2024 roku poprzez zakładanie łąk kwietnych, pielęgnację pomnika przyrody oraz nasadzenie alei drzew owocowych.”

Nr umowy: WFOŚ/D/II-3/7198/2024

Sprawozdanie z realizacji zadania:

Opis:

Podczas realizacji zadania „Ochrona przyrody w Gminie Pelplin w 2024 roku poprzez zakładanie łąk kwietnych, pielęgnację pomnika przyrody oraz nasadzenie alei drzew owocowych” dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku naszym głównym celem było wspieranie bioróżnorodności.

W zakresie ochrony przyrody założono kolejną, już trzecią łąkę kwietną w mieście przy ulicy Ornassa. Głównym celem tego działania jest pozytywne wpłynięcie na różnorodność biologiczną w mieście, a także odnowa i stabilizacja ekosystemów utraconych na rzecz postępujących procesów inwestycyjnych. Łąki kwietne przyczyniają się do ekonomii potrzeby podlewania roślin czy trawników w mieście, poprawy retencyjności wód opadowych, wpływają na lokalne obniżenie temperatury, produkcję większej ilości tlenu, wynikającą z fizjologii i anatomii roślin, utrzymują stałą wilgotność gleby, co jest przyjazne dla organizmów glebowych, z punktu widzenia ochrony środowiska glebowego, perspektywy ochrony przed smogiem oraz zmianami klimatu. Intensywne procesy inwestycyjne zmniejszają zdolność retencji wody, mają duży wpływ na zmiany klimatu. Sprawiają, że coraz częściej mamy do czynienia z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak: wieloletnie susze czy nawalne, intensywne opady deszczu. Gmina Pelplin zakupiła również nasiona łąki kwietnej które trafiły do mieszkańców - w ten sposób chcemy zainspirować mieszkańców miasta oraz gminy do zakładania przydomowych łąk kwietnych.

Innym zadaniem, które przyczyniło się do zachowania jednego z najcenniejszych walorów przyrodniczych gminy i województwa jest pielęgnacja jednego z najstarszych i największych drzew - pomnika przyrody. Zapiętnowane drzewo to Dąb szypułkowy o obwodzie pnia około 480 cm zlokalizowany w Pelplinie. Przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych przyczyni się do zwiększenia odporności biologicznej, przedłużenia żywotności drzewa i zachowania go w krajobrazie. Zachowanie wiekowego drzewa pozwala na utrzymanie siedlisk gatunków chronionych występujących w jego obrębie. Pielęgnacja pomnika przyrody została wykonana przez specjalistyczną firmę, posiadającą stosowne przeszkolenia, wiedzę i umiejętności do wykonywania prac na pomnikach przyrody. Prace polegały na ocenie stanu zdrowotnego drzewa, usunięciu posuszu i obłamanych konarów oraz fragmentów korony zagrażających bezpieczeństwu osób poruszających się sąsiadującą z drzewem drogą. Założenie mechanicznych wzmocnień korony tj. wiązań elastycznych, wymiana wiązań oraz wiązania przewiertowego w miejscu rozłupywania się pnia pozwolą na zachowanie drzewa w dobrym stanie przez kolejne lata.

W ramach zadania przeprowadzone zostało również szkolenie dla pracowników Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej podwyższające kompetencje pracowników w zakresie ochrony przyrody.

Przeprowadzony został konkurs plastyczno-fotograficzny pt.: „Aleje Gminy Pelplin” w którym najpiękniejsze prace nagrodzono, a ich wystawę można było oglądać między innymi w budynku Urzędu, Bibliotece Miejskiej oraz Biurze Rady.

Przeprowadzone zostały konsultacje w ramach nasadzeń drzew owocowych – rodzimych/starych odmian jabłoni- na Nizinie Walichnowskiej z Panią Ewą Romanow – Pękal Prezesem Stowarzyszenia Eko Inicjatywa z Kwidzyna - w ramach konsultacji dokonano- doboru gatunkowego, omówiony został sposób utrzymania gleby oraz zapobieganie i ochronę jabłoni przed chorobami, szkodnikami i chwastami, zabiegi pielęgnacyjne, konsultacje terenowe- wizje w terenie.

Dnia 7 listopada 2025 r. dokonano nasadzeń 300 szt. sadzonek starych odmian jabłoni z gatunku: : Ananas Berżenicki, Antonówka 1,5-funtowa, Antonówka kamienna, Koksa Pomarańczowa, Boskoop, Cesarz Wilhelm , Malinowa Oberlandzka, Kantówka gdańska, Kosztela, Książę Albrecht Pruski, Kronselka, Oliwka żółta (papierówka), Landsberska w trzech lokalizacjach(wzdłuż dróg - działek 122, 113 obręb Małe Walichnowy

oraz dz.203/1 obręb Międzyłęż) na Nizinie Walichnowskiej odbyło się sadzenie alei drzew owocowych w związku ze sprzyjającymi warunkami pogodowymi w akcję włączyło się dużo mieszkańców Niziny Walichnowskiej, członkowie Koła Gospodyń Wiejskich Małe Walichnowy oraz Międzyłęż, OSP Małe Walichnowy, Uczniowie wraz z gronem Pedagogicznym Szkoły Podstawowej w Małych Walichnowach, Z-ca Prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku Pan Łukasz Lesner, przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Tczewie, pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Pelplin.

Projekt miał na celu kompleksowe wzmocnienie bioróżnorodności, ochronę cennych elementów przyrodniczych, poprawę stanu środowiska oraz aktywizację i edukację lokalnej społeczności w zakresie troski o naturę

Efekt rzeczowy:

Opis:

Powierzchnia łąk kwietnych – ok 1000 m² - zrealizowane
Ilość artykułów w prasie – 2- zrealizowane - 4
Ilość paczek łąki kwietnej rozdysponowanych wśród mieszkańców – 1500 szt.– zrealizowane
Ilość pomników przyrody objętych pielęgnacją - 1- zrealizowane
Ilość szkoleń dla osób zajmujących się tematyką drzew – 1 - zrealizowane
Ilość osób biorących udział w szkoleniu oraz zaangażowanych w realizację zadania – 5 - zrealizowane
Ilość założonych alei – 3 – zrealizowane
Liczba sadzonek drzew- 300 szt. – zrealizowane
Ilość drzew zasadzonych w alejach – 300 szt. - zrealizowane
Ilość osób zaangażowanych w nasadzenia drzew – 50 – zrealizowane
Ilość konsultacji w temacie drzew owocowych – 1 - zrealizowane
Ilość audycji radiowych – 1 – czas trwania 5.17 min - zrealizowane
Ilość odbiorców audycji, artykułów oraz postów na mediach społecznościowych – ok. 3000 os. – zrealizowane
Ilość prac konkursowych – co najmniej 30- zrealizowane- 36
Ilość wystaw prac konkursowych – co najmniej 3- zrealizowane
Zakup kompletu wystawienniczego – 1 – zrealizowane

Efektem rzeczowym projektu jest 1000 m² łąki kwietnej (w skład mieszanki wchodzi: gorczyca biała, łubin wąskolistny, nostrzyk żółty, złocień zwyczajny, chaber bławatek niebieski, wyka siewna, facelia błękitna, groszek pachnący mieszany, len trwały, szalwia lekarska, słonecznik, , kąkol, kosmos pierzasty, rumianek, kolendra siewna, dzwonek ogrodowy mieszany, nostrzyk biały, ostróżka polna, śláz dziki) w mieście oraz artykuły w prasie i audycja radiowa, które poruszają tematykę ochrony przyrody w szczególności ważnej roli łąk kwietnych, ekologicznych ogrodów oraz ważnej roli drzew.

Posłużyły temu również rozdysponowane wśród mieszkańców paczki nasion łąki kwietnej. Kolejnym efektem, który należy zakwalifikować do efektów rzeczowych jest drzewo gat. Dąb, które zostało objęte pielęgnacją. Efektem również jest ilość osób, która w ramach realizacji zadania podniosła swoje kompetencje podczas jednego szkolenia w tematyce drzew oraz wiedza pozyskana podczas konsultacji z ekspertem w tematyce drzew owocowych. Niewątpliwie efektem rzeczowym, które pozostanie dla przyszłych pokoleń będą nowe aleje drzew owocowych składające się z 300 szt. drzew. Przy sadzeniu zostało zaangażowanych 50 osób będących pracownikami tutejszego Urzędu, mieszkańcami Niziny Walichnowskiej, Koła Gospodyń Wiejskich Małe Walichnowy oraz Międzyłęż, OSP Małe Walichnowy, Uczniowie wraz z gronem Pedagogicznym Szkoły Podstawowej w Małych Walichnowach, Z-ca Prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku Pan Łukasz Lesner, przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Tczewie. Efektem realizacji projektu są również 3 wystawy składające się z 36 prac konkursowych prezentujących aleje Gminy Pelplin.

Wszystkie te elementy stanowią realny, widoczny i trwały efekt rzeczowy projektu, który pozostanie w przestrzeni publicznej oraz świadomości mieszkańców na kolejne lata.

Efekt ekologiczny:

Opis:

Pielęgnacja pomnika przyrody – 1 szt. - zrealizowane
Utworzenie alei- 3 szt- zrealizowane
Zagospodarowanie terenu zieleni- 1000 m²- zrealizowane

Szkolenia – udział 5 osób- zrealizowane

Zajęcia praktyczne- nasadzenia na nizinie Walichnowskiej- 50 osób- zrealizowane

Poprawa stanu fitosanitarnego wybranego 1 pomnika przyrody na terenie gminy Pelplin - zrealizowane

Edukacja w tematyce drzew co najmniej 5 osób- pracowników tut. urzędu – zrealizowane -6

Głównym celem projektu było wspieranie bioróżnorodności.

Zachowanie siedlisk gatunków chronionych występujących w obrębie zadrzewienia będącego przedmiotem pielęgnacji. W obrębie ww. zadrzewienia regularnie przebywa kilkanaście gatunków ptaków oraz owadów w tym również gatunki chronione, dla których zadrzewienie jest żerowiskiem oraz miejscem rozrodu.

Niemierzalnym efektem jest również element edukacyjny, czyli podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców i turystów. Idea dbania o przyrodę poprzez opiekę nad wartościowymi jej elementami przyczynia się do krzewienia odpowiedzialności społecznej za środowisko. Podniesienie kompetencji wśród osób zajmujących się tematyką drzew wpłynie pozytywnie i podniesie jakość opieki nad drzewami w Gminie Pelplin.

Efektem jest również podniesienie świadomości społeczeństwa mieszkańców miasta i gminy Pelplin, a także pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną w mieście i w Gminie Pelplin.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić można, że wszystkie zakładane działania zostały zrealizowane, a wskaźniki i efekty osiągnięte. Niewątpliwie zrealizowane działania przyczyniły się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Pelplin, w szczególności dzieci i młodzieży.

Ekologicznym celem projektu było realne wzmocnienie stanu środowiska naturalnego Gminy Pelplin, poprzez działania wpływające zarówno na poprawę jakości lokalnych ekosystemów, jak i na zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Projekt zakładał poprawę warunków przyrodniczych gminy, ochronę cennych zasobów przyrodniczych oraz rozwój bioróżnorodności – i wszystkie założone działania zostały w pełni zrealizowane.

Informacje dodatkowe:

W związku z dokonaniem aneksu do umowy realizacyjnej część działań zaplanowanych pierwotnie na rok 2024 została przesunięta na rok 2025. Dotyczy to w szczególności konsultacji ze specjalistą w zakresie drzew owocowych oraz nasadzeń alei drzew owocowych na Nizinie Walichnowskiej.

Zmiana ta wynikała z konieczności dostosowania harmonogramu do warunków organizacyjnych i pogodowych oraz zapewnienia najwyższej jakości wykonania prac. Wszystkie przesunięte działania zostały w pełni zrealizowane w 2025 roku zgodnie z obowiązującym aneksem i osiągnęły zakładane efekty.

Wszystkie zakładane w projekcie działania zostały zrealizowane a wskaźniki i efekty osiągnięte. Niewątpliwie zrealizowane działania przyczyniły się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Pelplin, w szczególności dzieci, młodzieży i dorosłych.

Skarbnik Gminy

Burmistrz Miasta i Gminy Pelplin

Gmina Pelplin
Plac Grunwaldzki 4, 83-130 Pelplin
Regon :191675333, Nip: 593-10-05-137
tel: 58 536-12-61 do 63
www.pelplin.pl email: urzad@pelplin.pl

/-/ Justyna Lewandowska

/-/ Mirosław Chyła

.....
pieczęć firmowa Beneficjenta

26.11.2025 r.
data

.....
podpisy i pieczętki imienne osób reprezentujących Beneficjenta

Opinia pracownika monitorującego WFOŚ w Gdańsku:

Akceptuję/nie akceptuję¹ sprawozdanie z realizacji zadania nieinwestycyjnego

Planowany główny efekt ekologiczny został/nie został¹ osiągnięty

Akceptuję/nie akceptuję¹ uzasadnienie przyczyn wystąpienia rozbieżności pomiędzy głównym efektem ekologicznym planowanym do osiągnięcia a rzeczywiście osiągniętym

Uwagi:

pracownik monitorujący (data, podpis)

¹ niepotrzebne skreślić